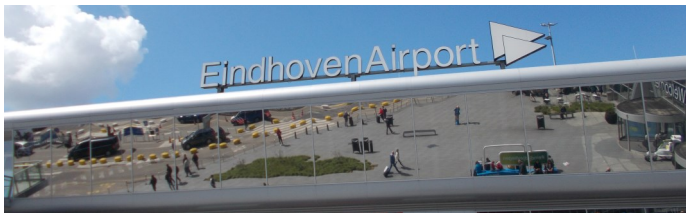


Simon Stevin

Hoe is het mogelijk: Motie verworpen!

Motie: Geef prioriteit aan het Nederlands.

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 4 november 2022, behandelend het voorstel 46/22 Begroting 2023; Overwegende, dat de Nederlandse taal van belang is voor zowel communicatie als voor het behoud van onze cultuur, dat de Nederlandse taal steeds meer onder druk komt te staan. Constateerend, dat de bewegwijzering bij Eindhoven Airport (nagenoeg) geheel in de Engelse taal geschiedt, dat daarmee geen recht wordt gedaan aan het belang dat onze taal voor de maatschappij heeft. Verzoekt Gedeputeerde Staten om in gesprek te gaan met de directie van Eindhoven Airport en er op aan te dringen dat de bewegwijzering ter plaatse zo spoedig mogelijk mede in de Nederlandse taal wordt vormgegeven en gaat over tot de orde van de dag.



Geachte lezer,

Deze motie werd op 11 november ingediend in de Provinciale Staten van Noord-Brabant door het Statenlid Eric de Bie, fractievoorzitter van de Groep-De Bie, die aangesloten is bij de partij Belang van Nederland (BVNL). Wie zou daar nu tegen kunnen zijn?, vraag je je als normaal denkende Nederlandstalige af. Nou, dat waren er een boel: De Statenleden van **CDA, D66, GroenLinks, Lokaal Brabant, PvdA, PvdD, SP, VVD en 50PLUS** vonden het niet nodig dat er op de borden van de luchthaven van Eindhoven mededelingen zouden verschijnen in de Nederlandse taal. Wat zijn dat voor mensen?, horen wij u denken. Welnu, dat zijn personen die zich door Nederlanders hebben laten kiezen in het provinciaal parlement. Eenmaal gekozen, maakte het hen allemaal geen zier meer uit dat hun kiezers, die gebruik maken van de luchthaven, alle mededelingen, opschriften en aanduidingen daar alleen nog maar in het Engels kunnen lezen. Wat kan dat deze zetelbezitters ook schelen? Tegen de volgende verkiezingen is het "stemvee" hun stemgedrag toch weer vergeten en zo niet, dan ligt er vast wel een ander aantrekkelijk baantje op hen te wachten, denken ze natuurlijk. Er zijn in Noord-Brabant waarschijnlijk maar weinig mensen te vinden die bezwaar hebben tegen het toevoegen van Nederlandstalige opschriften op de borden van "Eindhoven Airport". Het noodlot wil echter, dat zij bijna allemaal in de Staten terecht zijn gekomen. Deze mensen zijn geen volksvertegenwoordigers. Nee, zij vertegenwoordigen alleen hun

eigen belang en trekken een lange neus naar het kiezersvolk! U merkt het wel: Taalverdediging is ontstemd, erg ontstemd! Nu was er eindelijk eens iemand in de Provinciale Staten die zijn best deed voor onze taal en dan wordt zijn voorstel door de meerderheid van de Statenleden afgewezen. Ze hoefden er niet eens voor uit hun zetel te komen, de motie lag panklaar voor hun neus. Het enige wat van hen verlangd werd, was het geven van hun instemming, maar dat was te veel gevraagd. Deze lieden moeten wel een grote hekel hebben aan het Nederlands, anders hadden ze niet tegen zo'n geweldige motie gestemd! Wat ons betreft, worden de tegenstemmende Statenleden bij de verkiezingen op 15 maart aanstaande niet meer herkozen (*). Waren er, behalve **BVNL**, nog andere partijen die de motie wél steunden? Jazéker: **CU/SGP, FVD, Groep-Rutjens (aangesloten bij JA'21) en PVV**. Er valt dus gelukkig op 15 maart voor de Noord-Brabanders die hun eigen taal liefhebben, nog genoeg te kiezen (*).

(*). Dit is geen stemadvies.



De heer De Bie zond ons, bij de inhoud van zijn motie en de uitslag van de stemming in de Provinciale Staten daarover, onderstaande begeleidende tekst toe. Daaruit blijkt dat hij een eersteklas taalverdediger is, waar wij trots op mogen zijn. Taalverdediging dankt de heer De Bie voor zijn moeite en dankt tevens de andere Statenfracties die voor de motie hebben gestemd.

Liefde voor het Nederlands



“De verengelsing van onze maatschappij is al tientallen jaren gaande. Het lijkt niet te stoppen. Overal om ons heen lijkt sprake te zijn van een systematische overschakeling op het Engels, ten koste van het Nederlands. Door onze gewoonte om buitenlandse TV-series te ondertitelen (niet na te synchroniseren) wordt al generaties lang aan kinderen vanaf jonge leeftijd het Engels opgedrongen. Dat sijpelt door naar andere sectoren en steeds meer zien we dat het Engels de norm wordt. Het academisch onderwijs is daar misschien wel het meest schrijnende voorbeeld van.

Van huis uit heb ik de liefde voor het Nederlands meegekregen. Het was in ons gezin een sport om elkaar te betrappen op foutief taalgebruik. Zo hield iedereen elkaar scherp. Wanneer wij kennis maakten met een onbekend woord, dan werd stevast de betekenis maar ook de herkomst ervan opgezocht en gedeeld met de aanwezige gezinsleden. Met lede ogen zie ik nu aan dat mijn kinderen te pas en te onpas volstrekt onnodig Engelse woorden gebruiken. Een situatie is niet meer ongemakkelijk of pijnlijk, maar ‘*awkward*’. De anglicismen vliegen je om de oren, zoals we gaan ervoor ‘(*to go for it*)’, inmiddels zodanig ingeburgerd dat het nauwelijks als een anglicisme wordt herkend) of ‘*Cola Light*’ is laag in calorieën. Ik blijf mijn kinderen overigens corrigeren, in



de veronderstelling (of hoop) dat zij ooit tot inkeer komen.

Nu is het zover gekomen dat in Nederland her en der het Nederlands in het geheel niet eens meer aan de orde is. In Amsterdam wordt bijna van je verwacht dat je op een terras in het Engels je bestelling doet. Op Eindhoven Airport (vliegveld Eindhoven) is de bewegwijzering geheel in het Engels. Voor wat dit laatste betreft, zag ik een taak voor mij als volksvertegenwoordiger. De BVNL-fractie in Noord-Brabant heeft tijdens het afgelopen begrotingsdebat een motie ingediend om hier aandacht voor te vragen. De motie was bewust voorzichtig geformuleerd om kritische partijen geen aanleiding te geven de motie te verwerpen. Men zal het desgevraagd nooit toegeven, maar uit dit stemgedrag blijkt dat veel partijen in de Brabantse Staten weinig tot geen belang hechten aan het Nederlands. De motie heeft dan ook niet kunnen rekenen op een meerderheid.

De strijd om het behoud van het Nederlands zal lang duren en is een uitputtingsslag. Ik voel mij echter nog niet moegestreden. In mijn persoonlijke omgeving blijf ik mijn kinderen corrigeren en in de politieke arena zal ik blijven strijden voor het behoud van het Nederlands.”

Opvallende tegenstem door SP

In het rijtje van tegenstemmende partijen staat, tot onze verbazing, ook de SP. Deze partij heeft in het verleden vaak een Nederlands-vriendelijk standpunt ingenomen. We kregen steeds de indruk dat de SP de enige linkse partij in Nederland was die het herstel en behoud van de Nederlandse taal belangrijk vond. In gesprekken met landelijke, provinciale en plaatselijke vertegenwoordigers van deze partij over de taal, kregen wij opvattingen te horen waarin wij ons uitstekend konden vinden. Daarom hebben we telefonisch contact opgenomen met het Noord-Brabantse SP-Statelid, mevrouw Willemieke Arts, om haar te vragen waarom haar fractie de motie niet had gesteund. Mevrouw Arts vroeg ons te noteren dat de SP-fractie wel voor het aanbrenge van het Nederlands (naast het Engels) op de borden van de luchthaven was, maar toch tegen de motie had gestemd omdat de talenkeuze onder de beleidsvoering van de luchthaven zou vallen. Het provinciebestuur zou zich daar, zelfs als bezitter van 24% van de aandelen van de luchthaven, niet mee moeten bemoeien. Verder deelde zij mee dat er een heleboel prangende problemen in de provincie Noord-Brabant aan te pakken waren en daarbij stond het herstel van de Nederlandse taal heel laag op haar prioriteitenlijst. Het Statelid raadde ons aan een petitie te beginnen en met het resultaat naar de directie van de luchthaven te stappen. Ons antwoord daarop, dat die directie zich daar geen zier van zou aantrekken en alleen door de overheid tot de orde kon worden geroepen, deed haar niet van standpunt veranderen.

Typisch Nederlandse gestoordheid



In alle landen van de wereld gebruiken de luchthavens de eigen landstaal of -talen voor de aanduidingen op de borden. Daarna volgt meestal de Engelse vertaling en soms ook die in een andere taal. De enige uitzonderingen daarop vormen de luchthavens in... Nederland. Ze maken bijna allemaal deel uit van de "Schiphol Group" (Schiphol-Groep in goed Nederlands). Taalverdediging voert al sinds de afschaffing van het Nederlands op de Luchthaven Schiphol, in 2002, een verwoede strijd tegen deze barbaarse daad. Tot dusver helaas tevergeefs. De leiding van de Schiphol Groep is van mening dat het Nederlands een uitstervende taal is, die zij niet uit nostalgische overwegingen hoeft te handhaven. Die opvatting is ons in 2002 door de leiding van de luchthaven toegevoegd en geldt kennelijk nog steeds.

De meerderheid van de aandelen van de "nv. Luchthaven Schiphol", zoals de officiële naam luidt, is in handen van het ministerie van Financiën in Den Haag en de minister die daar de scepter zwaait, zou dus in een handomdraai de terugkeer van onze taal op de borden kunnen bewerkstelligen. Degenen die dat ambt sinds 2002 bekleed hebben, te weten: **Hans Hoogervorst (VVD), Gerrit Zalm (VVD), Wouter Bos (PvdA), Jan Kees de Jager (CDA), Jeroen Dijsselbloem (PvdA), Wopke Hoekstra (CDA)**, alsmede de huidige minister **Sigrid Kaag (D66)**, hebben echter, zonder uitzondering, geweigerd die handomdraai te maken. De uitvlucht was telkens dat de taalkeuze behoorde tot het beleid van de luchthavendirectie en daar wilden zij zich niet mee bemoeiden. Vliegtuiglawaai, de aanleg van landingsbanen, het personeelsbestand, de luchthavenbelasting en dergelijke, behoren ook tot het beleid van de luchthavendirectie, maar daar bemoeiden de bewindslieden zich nadrukkelijk wél mee. Onze gevolgtrekking is dan ook dat deze politici en hun partijen het met de afschaffing van het Nederlands op de luchthavens eens moeten zijn. Nu we ook bij de tweede bestuurslaag (Provincie Noord-Brabant) weer op dezelfde afstandelijkheid ten aanzien van onze taal zijn gestuit, vermoeden we dat het negeren van het Nederlands in de luchtvaartwereld tot de Nederlandse staatsleer is gaan behoren en wellicht een voorloper is van het (geleidelijk) afschaffen van de Nederlandse taal in alle door de overheid beheerste domeinen in Nederland.

Heineken "Beer"

We hebben de grote Nederlandse bierbrouwer Heineken al een paar keer op de korrel genomen. Dat doen wij hier nu weer. Niet vanwege de smaak van het bier, waar iedereen van mag denken wat hij wil, maar vanwege de taal die in het buitenland gebruikt wordt, om het schuimend vocht onder de belangstelling te brengen van de bierdrinkers aldaar. Die taal is altijd Engels, ook in landen waar geen Engels gesproken wordt. Dat is werkelijk onbegrijpelijk. Heineken geldt in veel landen als een verheven merk, waar veel meer voor betaald moet worden dan voor de binnenlandse biersoorten. Nederlands bier wordt in de wereld op gelijke hoogte gesteld met het edele bier uit Duitsland of Denemarken.

Je zou dus denken dat de leiding van Heineken die faam zou uitbuiten en zich overal zal voorstaan op de Nederlandse herkomst van haar brouwsels. Dat zou natuurlijk het beste gedaan kunnen worden door op de flesjes en de blikjes voor de opdrukken gebruik te maken van de Nederlandse taal, maar die wordt dus gemeden als de p... Door die opdrukken in het Engels aan te brengen wekt men toch de indruk dat Heineken iets te maken zou hebben met Engels bier en dat wordt, om het zacht uit te drukken, niet overal even goed gesmaakt. Het Nederlands wordt in de buitenlandse reclameuitingen van Heineken volledig omzeild. In landen waar Engels gesproken wordt heeft het gebruik van het Engels natuurlijk wel nut, maar waarom dat bijvoorbeeld in Roemenië zou moeten is ons werkelijk een raadsel. Daar zijn maar weinig mensen te vinden die ook maar een paar woorden Engels kennen. We hebben de reclame-afdeling van de onderneming al enkele malen hierover benaderd. We kregen van die afdeling steeds weer de "gebruikelijke" redenen te horen voor de keuze voor het Engels. U kent die redenen wel en het heeft geen zin om ze hier nog eens te herhalen. Nou vooruit, ééntje dan: "Je kan in het buitenland toch niet aan komen zetten met Nederlands?" Volgens Taalverdediging kan dat wel degelijk en is de houding van de bierfabriek duidelijk te herleiden tot een (onterecht) minderwaardigheidsgevoel.

Op de foto: een van voor tot achter met Engelstalige Heineken-reclame volgespoten Metrotrein in de Roemeense hoofdstad Boekarest.

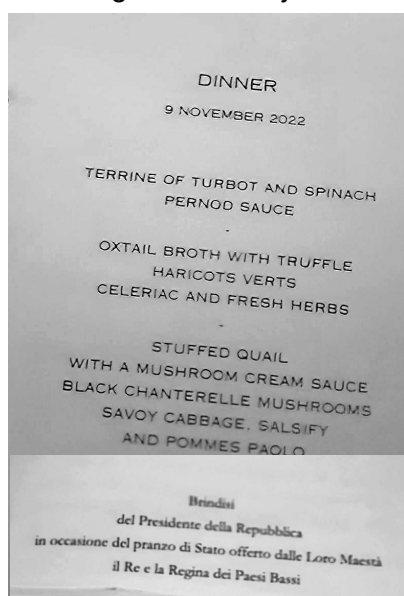


Geen Nederlands aan de Koninklijke dis



Tijdens het staatsbanket, gegeven in het Paleis op de Dam te Amsterdam op 9 november jl., ter gelegenheid van het bezoek van de Italiaanse president professor dr. Sergio Mattarella en zijn dochter, werden de spijzen in het Italiaans en het Engels opgediend. Van het Nederlands bleek het koninklijk gastechtpaar Van Amsberg- Zorreguietta in het geheel niét gediend. Die taal schitterde tijdens het eetfestijn door volstrekte afwezigheid. We hebben in onze Nieuwsbrieven in het verleden al heel wat bladzijden gevuld met kritiek op het negeren en verloochenen van de Nederlandse taal door het Koninklijk Huis bij staatsbezoeken, waarvan we telkens kennis hadden genomen door de berichtgeving op de televisie. Deze keer konden we echter aan de hand van het verslag van een voor het etentje uitgenodigde verspieder, een kijkje in de koninklijke keuken nemen.

Voor de aanvang van het banket werden hij en alle andere gasten, tot zijn verbazing, in het Engels aan



de koning voorgesteld en daarna in het Italiaans aan de heer Mattarella en zijn dochter. Zoals u op bijgaande foto's kan zien waren de namen van de lekkernijen in vlekkeloos Italiaans en in Oxford Engels op de perkamenten kaarten afgedrukt. Het was, volgens onze berichtgever, werkelijk een lust voor het oog; Voor het Italiaanse en het Engelse oog, welteverstaan. De vele

aanwezige Nederlandstalige ogen kwamen er minder dan bekaaid van af. Geen letter, punt of komma was er in onze taal op te bespeuren. Ook de toespraken vormden een vreemde taalgewaarwording. Koning Willem sprak zijn gasten toe in het Engels. de president en zijn dochter keken daar, volgens onze bron, een beetje vreemd van op. Ze waren toch op de luchthaven Schiphol uitgestapt, zag je ze denken. Had de piloot van het regeringsvliegtuig zich misschien vergist en was hij per abuis naar de Londense luchthaven doorgevlogen? Nee, dat kon ook weer niet, want de koning van Engeland spreekt accentloos Engels en deze koning... Nou ja. Met een bedenkelijk gezicht, begon de heer Mattarella daarom aan zijn tafelrede. Zoals dat volgens het protocol gebruikelijk is, deed hij dat in de eigen taal, het Italiaans. En zo werd het voor onze informant, die geen Engels, maar behalve Nederlands wel Italiaans verston, toch nog een beetje gezellig!



Beseffen we de consequenties van onze taalhouding?

Wie in het centrum van Groningen een drankje wil bestellen of iets wil kopen in een kledingzaak moet niet raar opkijken als hij bediend wordt in het Engels. Het personeel in de publieke ruimte spreekt in vele gevallen het Nederlands, de taal van de overgrote meerderheid van de klanten, niet meer. Dat gegeven zorgt regelmatig voor ongemakkelijke taferelen, zoals verwarring, onbegrip of miscommunicatie. Zoals elke kwestie zijn ook hierover de meningen verdeeld. De een haalt er zijn schouders over op en is van mening dat Groningen nu eenmaal een internationale stad is geworden, de ander neemt het op voor de ondernemer die maar geen personeel kan vinden en weer een ander reageert verbouwereerd en vertikt het om in het Engels geholpen te worden. Over alle meningen valt wat te zeggen. Vreemd is wel dat het lijkt of er geen discussie op gang komt om dit fenomeen bespreekbaar te maken. Want hoe je het ook went of keert, onze houding tegenover onze landstaal is heel bijzonder en vanuit cultureel en sociaal oogpunt misschien wel zorgwekkend.

De boodschap die nu verkocht wordt aan de grote stroom immigranten die in Groningen komt wonen, is dat het Nederlands totaal niet belangrijk is en dat je hier zonder de taal te leren, probleemloos kunt wonen en werken. Uit de praktijk blijkt dat ook zo te zijn, al is die aanname wat buigzamer dan dat hij op het eerste gezicht lijkt. De prijs die je betaalt wanneer je de taal niet spreekt, is dat je altijd in een bubbel blijft vertoeven en dat je nooit echt zult integreren, met als eindconclusie dat je het land waarin je woont nooit zult kunnen begrijpen. Toch lijkt men dit in Nederland niet te beseffen en geeft men het Engels een voorkeursbehandeling uit een combinatie van commerciële, praktische en lakse beweegredenen. Wat dit cultureel en sociaal doet met de samenleving lijkt totaal niet in de hoofden op te komen.

Het tegenstrijdige is dat wij in Nederland het Nederlands wel weer heel serieus lijken te nemen. Het Nederlands is een verplicht examenvak op elke middelbare school en het is bijvoorbeeld ook een vak waarin elke mbo-student verplicht examen moet doen. Daarnaast wordt er op de basisscholen hard gewerkt om alle kinderen met voldoende taalkennis van het Nederlands door te laten stromen naar het voortgezet onderwijs. En dan zwijg ik nog over mensen die van heinde en verre komen en die jarenlang verplicht moeten zwoegen om onze taal onder de knie te krijgen, puur en alleen omdat ze niet uit de EU komen of "expats" zijn.

Het belang van het beheersen van het Nederlands is dan ook meer dan te rechtvaardigen. Het Nederlands is de taal waarin alles zich afspeelt in Nederland. Van pers tot onderwijs, van regering tot recht. Een goede kennis van de taal heb je nodig om hier

zo succesvol mogelijk te zijn. Het is dan ook bewonderingswaardig om te zien hoe haaks dit staat op de taalhouding die men proeft zoals hiervoor uitgelicht.

De vraag is dan ook heel simpel: waarom worden werknemers niet verplicht om minimale kennis van het Nederlands te hebben alvorens zij aan de slag gaan? Passieve kennis, zoals dat zo mooi heet, opdoen van het Nederlands? Een praatje kunnen maken, de krant globaal kunnen lezen? De baten liggen voor de hand. Wij hoeven ons niet meer aan te passen, zij leren er een prachtige taal bij en boven alles beseffen zij waar zij daadwerkelijk wonen. Zo bekeken, kent een duidelijke, vastberaden taalhouding alleen maar winnaars.

Rogier Oud



Martinitoren Groningen

Vlaanderen waarheen?

De Belgische politiek is momenteel behoorlijk opgeschrikt, dit naar aanleiding van de laatste peiling naar de kiesintenties van de Belgen. Daaruit blijkt dat er een afgrondiepe kloof bestaat tussen de beide gemeenschappen in dit land: De Nederlandstalige Vlamingen kiezen in belangrijke mate voor zeer rechts tot rechts. De Franstaligen (Walen en Frans-talig Brussel) daarentegen voor uiterst links tot links.

Bart de Wever



De partijvoorzitter van de Vlaamse N-VA Bart de Wever spreekt dan ook terecht van een gespleten land met twee democratieën die mekaar meer en meer op alle vlakken tegenwerken. Daarbij komt dat de staat België virtueel failliet is: een exorbitante staatsschuld met jaar na jaar begrotingen in het rood. De laatste begroting die waarheidsgetrouw door de (niet verkozen) staatssecretaris van begroting werd ingediend kwam uit op een tekort van ongeveer 6 procent van het bbp (het hoogste van de hele E.U.). Zij werd meteen door de "Vivaldi"-regering beticht van slordigheden en de laan uitgestuurd. Het merkwaardige hieraan is dat de schuldopbouw zich vooral situeert in het Franstalige gedeelte van het land.

Waalse werkloosheid

In Wallonië (en in mindere mate Brussel) is de situatie ronduit dramatisch. Dat komt vooral door een veel te lage werkzaamheidsgraad in deze gewesten (een eind onder 70%) In Wallonië is bovendien de grootste arbeidsaanbieder de publieke sector, wat uiteraard de belastingopbrengsten niet ten goede komt. Het enige gewest dat een behoorlijke werkzaam-



Waal Parlement te Namen

heidsgraad haalt is Vlaanderen met iets meer van 75% dat daarmee in de buurt van het Europese gemiddelde komt. Vlaanderen levert bovendien meer dan 70% van de belastingopbrengsten en is verantwoordelijk voor bijna 80% van de Belgische export maar betaalt via een aantal kanalen de Waalse tekorten via allerlei transfers, alleen al in 2021 liep de rekening op tot 7,6 miljard! Maar dat is niet alles: ook aan rentelasten betaalt Vlaanderen nog eens ruim 12 miljard en dit jaar na jaar. De Vlaamse econoom Lode Vereeck berekende dat er via allerlei transfers sinds 1970 bijna 900 miljard van Vlaanderen naar Wallonië is weggevloeid (ref. boek van Barbara Pas & Lode Vereeck "Bodemloos", uitgeverij Doorbraak). Elke kritiek hierop wordt door de Franstaligen weggezet als gebrek aan solidariteit. In werkelijkheid gaat het hier om een door België georganiseerde diefstal die, en dat is het meest ergerlijke hieraan, Wallonië geen bal helpt.

Immigratie- en energiebeleid

Dit hele verhaal begint duidelijk bij veel Vlamingen door te dringen. Komt daarbij ook, dat de huidige Belgische regering een heuse krabbenmand is waar nog nauwelijks aan serieus beleid wordt gedaan. Het land kreunt onder de gevolgen van een overdosis immigratie en een energiebeleid dat vooral door de groene partijen in de regering volledig in de soep wordt gedraaid. Vooral de nucleaire energie is voor deze dogmatici een doorn in het oog en moet verdwijnen en plaatsmaken voor zogezegde vernieuwbare energie op basis van zonne- en windenergie. Socialistische regeringsleden reizen de halve wereld rond in het kader van ontwikkelingshulp en schenken met gulle hand miljoenen euro's (die er niet zijn !) aan zogenaamde noodlijdende landen in Afrika en Azië.

Zelfstandig Vlaanderen

Meer en meer dringt het door dat dit land aan grondige veranderingen toe is. Het rechtse Vlaams Belang dat bij de recente peiling meer dan 25 procent haalde en daardoor de grootste partij van Vlaanderen is gaat voor een radicale boedelscheiding en wil een onafhankelijk Vlaanderen. De tweede Vlaamsnationale partij N-VA, goed voor 22 procent, gaat eveneens voor een zelfstandig Vlaanderen maar dan in een confederatie binnen België met Wallonië. Beide oplossingen hebben één groot voordeel, maar ook nadelen. De onafhankelijkheid biedt Vlaanderen de mogelijkheid zijn eigen weg te gaan binnen Europa, maar het is zeer de vraag of de E.U. in dit verhaal zal willen meestappen. Een gepensioneerde Belgische diplomaat vertelt dat Angela Merkel een Vlaamse politicus duidelijk liet verstaan dat de Vlamingen aardiger moeten zijn voor de arme Waaltjes! Ook Catalonië is door de E.U. volledig in de steek gelaten.



Matthias Storme

Confederatie

Een confederatie, d.w.z., twee onafhankelijke staten die beslissen voor een aantal aangelegenheden in gezamenlijk overleg verder samen te gaan (zoals de Confoederatio Helvetica). Brussel zou dan door beide landsdelen samen kunnen worden bestuurd. België zou dus blijven bestaan wat eventuele problemen op internationaal vlak zou vermijden. Het nadeel is, dat hiervoor een gezamenlijk akkoord tussen Vlamingen en Walen tot stand zou moeten worden gebracht. De Wever probeert hiervoor een overeenkomst te bereiken met de grootste Waalse partij, de Parti Socialiste. Maar die vertegenwoordigt slechts ongeveer 22 procent van de Waalse bevolking en heeft reeds duidelijk gemaakt dat ze niet geïnteresseerd is. Ook alle andere Waalse partijen hebben elk voorstel in die richting verworpen. Begrijpelijk genoeg: In de huidige Belgische constructie betaalt de Vlaamse melkkoe mee voor hun stuitend malgoverno. Maar er is wellicht een andere oplossing waardoor een onafhankelijk Vlaanderen het probleem van niet-erkenning door de internationale instanties zou kunnen oplossen.

Plan "N"

Die oplossing wordt aangereikt door de Gentse jurist en hoogleraar aan de Universiteit Leuven, gespecialiseerd in internationaal recht, Matthias Storme, namelijk een plan "N" voor Vlaanderen en Nederland. Hij schreef hierover in het bekende politieke weekblad 't Pallieterke. Het komt erop neer dat het onafhankelijke Vlaanderen zou opgaan in een confederatie met Nederland. Ik citeer verder: De grondslag hiervoor zou te vinden zijn in artikel 355 lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, gekoppeld aan het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Dat Statuut regelt de relaties tussen vier landen, nl. Nederland, Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. De vier landen zijn hierbij overeengekomen een gemeenschappelijk buiten-

lands beleid en een gezamenlijke defensie te voeren en een gezamenlijke Nederlandse nationaliteit te verschaffen aan de burgers van die landen. Dit zou een goed voorbeeld kunnen zijn van vier onafhankelijke landen die samen een confederatie vormen. Vlaanderen zou hier dan ook kunnen toetreden als een verder land bij dit Statuut. Het zou dan al zijn bevoegdheden als onafhankelijke staat behouden. Alleen het leger en de buitenlandse betrekkingen zouden worden overgedragen aan de Koninkrijksregering. Dit zou meteen elke Franstalige chantage met de Europese instellingen krachtig tegengaan en het zou misschien ook geen slecht idee zijn voor Wallonië om ook als een aparte staat toe te treden tot deze nieuwe confederatie. Maar er zijn uiteraard wel vragen: bijv. kun je Vlaanderen zomaar vergelijken met pakweg Aruba? In het genoemde artikel in 't Pallieterke wijst Matthias Storme erop dat "er qua bevoegdheden en op het vlak van de confederatie wel gelijkenissen zijn, maar alleen al door Vlaandere's economische waarde zullen we een heel ander gewicht in de schaal leggen. Nederland is zich maar wat bewust van het grote schaalvoordeel dat hierdoor ontstaat. Eigenlijk komt er een extra "Randstad" en komen we duidelijk in de club van middelgrote landen en worden we een economische grootmacht. Iets waarvoor Nederland in feite wat te licht weegt".



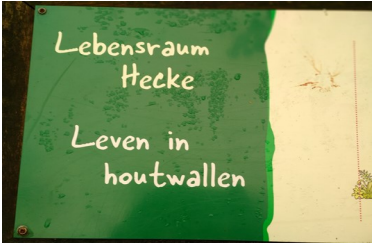
Storme beseft wel dat er heel wat moed nodig zal zijn om dit plan te verwezenlijken. Zoals ik aan het begin van dit artikel al zei: België werkt van geen kanten en dat creëert een vorm van moedeloosheid en ook totale onverschilligheid tegenover de politiek, vanwege een groot deel van de publieke opinie in Vlaanderen en ik heb de indruk, dat het met het politieke gebeuren in Nederland de laatste tijd niet veel beter is. Natuurlijk heeft Nederland het voordeel dat de staatsfinanciën wel op orde zijn. Het plan Storme is alleszins "revolutionair". Er zou opnieuw een Koninkrijk (of een Republiek?) van de Verenigde Nederlanden kunnen ontstaan. Een mens mag wel eens dromen!

Renaat van Beek

GRONDWET
EN STATUUT
VOOR HET KONINKRIJK
DER NEDERLANDEN

Dierentuin Nordhorn

Taalverdediging bezocht de dierentuin in het Duitse Nordhorn en was blij verrast door de Nederlands-vriendelijkheid aldaar. Op de parkeerplaats werden we direct met Nederlandstalige aanwijzingen begroet en bij het kopen van het toegangkaartje werd er onmiddellijk iemand bijgeroepen die in accentloos Nederlands aanwijzingen gaf.



In de dierentuin zijn alle opschriften tweetalig. Nu zijn in dierentuinen opschriften vaak meertalig, maar Nordhorn kiest uitdrukkelijk voor Duits en Nederlands. Juist omdat er maar

twee talen zijn, hoeft het Nederlands niet in kleine lettertjes te staan, maar is het in deze dierentuin overal in het groot aangegeven. Dat, zonder daarmee de Duitstalige bezoekers te kort te doen. Waar u zich ook bevindt, de Nederlandse taal is overal volop aanwezig, de in de dierentuin aanwezige horeca inbegrepen.



Omdat Nordhorn vlak over de grens bij Emmen ligt, komt de kwestie van het Noorder Dierenpark weer bij ons naar boven. Toen de leiding van dit park enkele jaren geleden besloot de naam in "Wildlands" te veranderen, schreven we een ironisch stuk in onze Nieuwsbrief, waarin de verwachting uitgesproken werd, dat de bewoners aldaar weldra weer vrij zouden worden gelaten. Hoewel luchtig gebracht, was de boodschap helder: Het was volstrekt duidelijk dat dit plan tot de ondergang van de dierentuin zou leiden. Het ombouwen van het Noorder Dierenpark tot "Wildlands" was gebaseerd op de wens om met de

grote jongens in deze sector mee te kunnen doen. Flink groeien dus, waarmee de kosten om het park draaiende te houden echter reusachtig zouden gaan stijgen. Om dit te kunnen bekostigen moesten er bezoekers van heinde en verre worden gelokt (alsof ze daar zelf geen dierentuinen zouden hebben). Om al die vreemdelingen van dienst te zijn, werd voor de Engelse naam "Wildlands" gekozen.



Het werd, zoals we inmiddels weten, een enorme flop! De miljoenen bezoekers die uit den vreemde zouden komen, kwamen niet. De Gemeente Emmen ging voor tientallen miljoenen het schip in. Veel personeelsleden werden ontslagen en het park moest opnieuw verbouwd worden, omdat er veel klachten binnenkwamen over het te beperkte aantal dieren. Dan was er ook nog corona met alle gevolgen van dien. In 2021 boekte "Wildlands" toch nog een klein winstje. Het is voor het park te hopen dat het zo zal blijven, maar we hebben er een hard hoofd in.

Het viel ons op dat onze oosterburen bij de naamgeving van hun dierenpark een beter beleid voeren dan hun collega's in Emmen. Zij gebruiken een Duitse naam en geven er dan de vertaling bij in de taal van de meeste bezoekers uit het buitenland (Nederlanders), namelijk "Tierpark Nordhorn" en "Dierentuin Nordhorn".

Als we naar de toekomst kijken, dan zien we het eigenlijk niet zo positief in voor "Wildlands". De toegangsprijs voor een volwassene bedraagt daar €27,50, terwijl diezelfde volwassene voor slechts €13,90 de dierentuin in Nordhorn kan bezoeken.

In deze dure tijden, waarin de consument op van alles moet bezuinigen, zit "Wildlands" daarmee natuurlijk in de hoek waar de klappen zullen vallen. Wie krap bij kas zit en er toch opeit wil, zal waarschijnlijk sneller voor Nordhorn dan voor Wildlands kiezen. Kleinschaligheid en aandacht voor de regio en de taal, winnen het hier duidelijk van groothedswaanzinnige plannen.



Universitair Fries op de tocht

In Nederland is het alleen aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) mogelijk om Fries te studeren op het hoogste peil. De leiding van de sectie Fries van de letterenfaculteit van de RUG was in handen van professor G. Jensma, die op één december jl. met emeritaat is gegaan. Er is geen nieuwe hoogleraar benoemd, maar wel een docente. Dat is mevrouw A. Merkuur. Zij zal haar beschikbare werktijd verdelen tussen de sectie Fries van de RUG en de afdeling Taalonderzoek van de Fryske Akademy te Leeuwarden. Gevreesd wordt dat het voortaan doorgaan zonder hoogleraar een afwaardering van de sectie Fries van de RUG tot gevolg zal hebben. Een van de aanleidingen voor deze ontwikkeling zou het afnemend aantal studenten Fries zijn.

Deze afname staat niet alleen. Ook het aantal studenten Nederlands aan de Nederlandse universiteiten vertoont een daling, onder andere door het vengelsen van allerlei andere opleidingen. Nederlands kan nog worden gestudeerd aan vijf Nederlandse universiteiten in Nederland en aan vier in Vlaanderen. Daarnaast zijn er tal van mogelijkheden in het buitenland om Nederlands te studeren. Voor het Fries is dat niet het geval. Buiten de studie aan de RUG is er, voor zo ver ons bekend, alleen in het Duitse Kiel de mogelijkheid van het volgen van een universitaire opleiding Fries. De nadruk zou daar echter meer liggen op de in Duitsland gebruikte vormen van deze taal. Nederlandse studenten zijn dus vooral aangewezen op de sectie Fries in Groningen. Daarom dient deze sectie zo spoedig mogelijk weer onder leiding te komen van een hoogleraar. Fries is een inheemse Nederlandse taal, die in de vroege Middeleeuwen in grote delen van onze landen gesproken werd. Daarom is zij niet alleen voor de huidige Friezen, maar ook voor een groot deel van de Nederlandstaligen in Nederland en Vlaanderen van cultuur-historisch belang. Het is voor velen van hen de taal van hun (verre) voorouders en daar dient met zorg mee om te worden gegaan.



Het Friese taalgebied in de vroege Middeleeuwen

Taalvervuiling tijdens wereldvoetbal

Onze taalinspecteur Frits Vinju volgde, zij het beperkt, het wereldvoetbaltoernooi in Qatar. Hij lette daarbij vooral op het taalgebruik van de Nederlandse commentatoren. Hij schrijft daarover:

“Wat mij opviel was dat Nederlandse verslaggevers de volgende Engelse woorden gebruikten:

Penalty (= strafschop)
Goal (= Doelpunt)
Corner (= Hoekschop)
Offside (= Buitenspel)
Coach (= Trainer)
Tackle (= Balonderschepping)
Warming up (= Opwarming)

De Video Assistant Referee (VAR) is een scheidsrechter die, buiten het veld, de scheidsrechter kan ondersteunen bij het nemen van beslissingen tijdens de wedstrijd (De video-assistent van de scheidsrechter)

Er werd door deze Nederlandse commentatoren nog veel meer aan taalvervuiling gedaan. Ik weet zeker dat de commentatoren van buitenlandse tv-zenders zich hieraan veel minder schuldig hebben gemaakt.”



Directeur “International Football Strategy”

Een andere voetbaldeskundige taalverdediger, Jeroen Wijts uit Alkmaar (Noord-Holland), heeft naar de Alkmaarse courant onderstaande brief gezonden:

“AZ heeft een nieuwe directeur, zo las ik in de internet-editie. Alex Kroes (nooit van gehoord, maar dat ligt waarschijnlijk aan mij) komt de gelederen versterken als Directeur ‘International Football Strategy’. Hij moet in deze functie de voetbalkennis en -vaardigheden van AZ, in binnen en buitenland gaan ‘exploiteren’. Hoe ver kan een polderlandse voetbalclub naast z’n schoenen lopen? Hier wordt bedoeld dat Alex Kroes, als directeur ‘International Football Strategy’, AZ in binnen en buitenland aan de man moet brengen. De nieuwe directeur was eerder oprichter van de “Sport Entertainment Group”, en was daar al 17 jaar Directeur ‘Football’. Dan ben je wel iemand. Kom op AZ en Alkmaarse Courant, blijf eens gewoon Nederlands schrijven! Dan begrijpt iedereen wat er bedoeld wordt.

Uitreiking LOF-prijzen 2020 en 2021



Op 12 november werden twee Lof-prijzen uitgereikt. Een voor 2020 en een voor 2021. De prijs voor 2020 was in 2021 niet uitgereikt wegens de coronellende. Deze keer vond de uitreiking plaats in Museum Boerhaave te Leiden. De prijs 2020 ging naar zanger Stef Bos, vanwege zijn inzet voor het Nederlandstalige lied en zijn inspanning om het Afrikaans bekender te maken in Nederland. Radiopresentator Frits Spits kreeg de prijs 2021 vanwege zijn verdienste voor het maken van een taalrubriek op de radio (De Taalstaat).

In de ochtendsessie was onder meer mevrouw Van de Poel, algemeen secretaris van de Taalunie aan het woord. Zij hield een betoog over de vraag hoe de Taalunie in de toekomst voor het Nederlands een verenigende, verbindende en versterkende rol op zich kan nemen. Zij benadrukte de bemiddelende functie van de Taalunie.

In het middagedeelte van de bijeenkomst werd gesproken door Felix Huygen, eindredacteur van dagblad 'Trouw' en tijdschrift 'HP De Tijd', over de vraag hoe de media in Nederland omgaan met taal. De heer Huygen is tevens bestuurslid van BON (Beter Onderwijs Nederland). In zijn betoog wees hij op het verschijnsel dat de media een evenwicht zoeken tussen taalbehoud en meegaan met nieuwe ontwikkelingen. Verder werd in de middag gesproken door de heer Muller, directievoorzitter van het Nederlands/Belgische winkelketen 'Ahold Delhaize', die sprak over het taalbeleid van het winkelbedrijf. Aan de orde kwam onder meer de vraag of de Nederlandse benamingen ongewijzigd gebruikt konden worden in de Nederlandstalige winkels van het bedrijf in België. Op een vraag vanuit het publiek waarom Ahold sommige producten een Engelse benaming geeft, met grote letters, terwijl de Nederlandse benaming in piepkleine letters wordt vermeld, had de heer Muller niet direct een antwoord.

De dag werd ingericht door een samenwerking, bestaande uit: de VVB, de Marnixring, het Ampzing Genootschap en de Stichting Nederlands. De dag was goed georganiseerd. Dat de prijzen uitgingen naar Stef Bos en Frits Spits is gezien hun verdiensten voor de Nederlandse taal niet vreemd. Het zijn echter geen taalstrijders. Het is wel duidelijk dat de VVB als belangrijkste onderdeel van de samenwerking mikt op een neutrale koers voor de prijzen.

Rem op aantal buitenlandse studenten

De Tweede Kamer wil dat de universiteiten en hogescholen stoppen met het actief aanwerven van studenten uit het buitenland. Deze instellingen hebben inmiddels te weinig capaciteit om de aanzwellende toestroom op te vangen. Ook de huisvesting van de studenten (waarvoor de instellingen niet verantwoordelijk zijn), is in toenemende mate een groot probleem. De Tweede Kamer wil door middel van zo'n maatregel de groei afremmen. Die groei bedroeg in 2021 11.500 studenten. Bij de universiteiten komt 40% (42.000) van de eerstejaars uit het buitenland. De Tweede Kamer wil verder dat de minister van Onderwijs nog voor de zomer van 2023 met een wettelijke regeling hiertoe zal komen. Zoals bekend is, bestond er een wetsontwerp waarin de beperking van de toestroom werd geregeld. Dat wetsontwerp is echter door de minister ingetrokken.

Minister Dijkgraaf van onderwijs zal in februari aanstaande komen met een plan om de toestroom in te dammen. De Tweede Kamer vindt dat echter te lang duren en wil dat er nu al een einde wordt gemaakt aan de actieve aanwerving. De instellingen krijgen per afgestuurde student uitbetaald door het rijk. Hoe meer studenten, des te hoger de bijdrage van het rijk aan een onderwijsinstelling, maar deze bijdrage is per student de afgelopen jaren juist afgenomen. Daardoor komen de instellingen in financiële problemen. Die instellingen zijn er inmiddels ook achter gekomen dat de toestroom te groot geworden is. In het studiejaar 2021/2022 kwamen er 115 duizend studenten uit het buitenland naar Nederland. Dit is 25% van alle studenten. De groei is aanzienlijk geweest. In het studiejaar 2005/2006 ging het maar om 33.000 studenten.

Het is teleurstellend dat er niet is gesproken over de echte oorzaak van de toestroom, te weten: De verengelsing van het hoger onderwijs. Zonder die verengelsing zou het aantal buitenlandse studenten nu te verwaarlozen zijn, omdat die studenten, in het geval dat de onderwijstaal Nederlands zou zijn geweest, eerst Nederlands hadden moeten aanleren. Ook het feit dat het Nederlandse hoger onderwijs goed en goedkoop is, heeft bijgedragen aan de groei. De verengelsing is een bewuste keuze van de instellingen geweest om de toestroom te vergroten. Zoals bekend is, wil Taalverdediging dat al het onderwijs (van hoog tot laag), in het Nederlands wordt gegeven. Het probleem van het grote aantal buitenlandse studenten verdwijnt daarmee vanzelf. Ook rijst de vraag of de besturen van de instellingen wel betrouwbaar zijn. Deze besturen zijn jarenlang doorgegaan met een beleid dat nadelig was voor Nederland en op den duur spaak zou moeten lopen. Bovendien werden jarenlang leugens verspreid over de redenen van het verengelsing van het onderwijs. Het doel om door de verengelsing groei van de instellingen te bereiken werd niet genoemd. Het wordt tijd dat de instellingen ter verantwoording worden geroepen en dat het ministerie van Onderwijs met harde hand zal ingrijpen.

Van Guus Meeuwis moeten we het hebben!



Vaak wordt gedacht dat je in het buitenland niet in het Nederlands zou kunnen zingen. Nou, dat kan wel degelijk! Dat bewees niemand minder dan de bijzonder geliefde zanger van het Brabantse lied, Guus Meeuwis op 28 en 29 oktober in Nieuw-Jorck. Hij zong deze twee dagen in een uitverkochte Webster Hall de sterren van de hemel. Onder de bezoekers bevonden zich, volgens de berichtgeving van Omroep Brabant, een flink aantal Nieuw-Jorckers die weliswaar geen letter van de Nederlandse teksten konden verstaan, maar zeer genoten hadden van de zang en de muziek. Guus Meeuwis toonde met zijn geslaagde optredens aan dat de opvatting dat anderstaligen geen zin zouden hebben om Nederlandse liedjes aan te horen apekool is. Prachtig! Ga zo door Guus Meeuwis en overspoel de wereld met het Nederlandstalige lied!

Het bijzondere is nog dat deze muziektempel (gebouwd in 1886) op een steenworp afstand ligt van het graf van Pieter Stuyvesant, die voor de West-Indische Compagnie Directeur-Generaal van de kolonie Nieuw-Nederland was van 1647 tot 1664. Hij oefende zijn gezag uit vanuit Nieuw-Amsterdam, zoals Nieuw-Jorck toen heette.

Een "crypte" is een "krocht"

'Krocht' is een Nederlands synoniem voor "crypte". 'Krocht' klinkt karakteristieker en Nederlandser, met de harde k en ch. Een krocht is een doorgaans gewelfde ruimte, meestal onder middeleeuwse kerken, en dan, behoudens uitzonderingen, onder het koor, bereikbaar via de binnenkant van de kerk. Soms zijn ze ook in jongere kerken te vinden, geheel onder de begane grond of gedeeltelijk ondergronds en gedeeltelijk er boven, meestal onder de verhoogde vloer van het koor. Een krocht kan ook een ruimte van een wereldlijk gebouw betreffen.

Jammer genoeg hoort men het woord 'krocht' zelden meer, tenzij in neerbuigende betekenis, zoals bijvoorbeeld: "De aartsconservatieve religieuze schriftuitleggers kwamen uit hun krochten met hun achterhaalde gedragsregels." Ik vraag soms in grote middeleeuwse kerken die ik nog niet ken, of de kerk een krocht heeft. Bijna altijd moet ik dan uitleg geven, zelfs aan de koster of de pastoor. Ik gebruik bewust daarna pas het woord "crypte".

Jakob Grit

"De Pond" en "De Joe Kee"

Het Verenigd Koninkrijk is, zoals bekend, uit de EU gestapt. Uit de EU, maar niet uit de euro. Dat kon ook niet, want het land had die munt nooit ingevoerd. De Britten behielden gewoon hun Pond Sterling. Is het u ook opgevallen dat, wanneer dat pond om de een of andere reden in het nieuws komt, er nogal eens gesproken wordt over "De Pond"? De niet zo oplettende luisteraar zal daarbij denken aan een plat schip op een kanaal of een rivier, dat verkeersdeelnemers van de ene naar de andere oever vaart en vervolgens met andere weggebruikers weer terugvaart. Wie kent in dat verband niet het prachtige lied "De Veerboot", van wijlen drs. P, met het refrein: "Heen en weer, heen en weer". Die Pont schrijft men echter met een "t" aan het eind, terwijl het betaalmiddel van de Britten eindigt op een "d" en voorafgegaan wordt door het lidwoord "het". De verengelsing van een groeiend aantal verslaggevers en anderen die in de media van zich laten horen, gaat dus nu al zo ver dat men zelfs, bij het benoemen van iets Brits, het onzijdig lidwoord niet meer gebruikt. Een soortgelijk verschijnsel doet zich ook voor bij de benoeming van het land, waar "De Pond" vandaan komt. Dat land wordt in de media steeds vaker aangeduid als "De Joe Kee".

Voor de liefhebbers volgt hieronder de tekst van "De Veerpont" van Drs. P.

Wé zijn hier aan de oever van een machtige rivier. De andere oever is daarginds, en deze hier is hier. De oever waar we niet zijn noemen wij de overkant. De wordt dan deze kant zodra we daar zijn aangeland. En dit heet dan de overkant, onthoudt u dat dus goed. Want dit is van belang voor als u oversteken moet. Dat zou nog best eens kunnen, want er is hier veel verkeer. En daarom vaar ik steeds maar vice versa heen en weer. *Heen en weer. Heen en weer.*

Ik breng de mensen heen, ik breng weer anderen terug. Mijn pont is als het ware ongeveer een soort van brug. En als de pont zo lang was als de breedte van de stroom. Dat kon hij blijven liggen, zei me laatst een econoom. Maar dat zou dan weer lastig zijn voor het rivierverkeer. Zodoende is de pont dus kort en gaat hij heen en weer. Dan vaart hij uit, dan legt hij aan, dan steekt hij weer van wal. En onder-tussen klinkt langs berg en dal mijn hoorn-geschal. *Refrein*

En als de pont dan weer zijn weg zoekt door het ruime sop. Dan komen er werktuiglijk gedachten bij me op. Zo denk ik dikwijls over het geheim van het bestaan. En dat ik op de wereld ben om heen en weer te gaan. Wij zien hier voor ons oog een onverbiddelijke wet. Want als ik niet de veerman was, dan was een ander het. En zulke overdenksels heb ik nu de hele dag. Soms met een zucht van weemoed, dan weer met een holle lach (Hahahahaha). *Refrein*

De boot is vol! Ik zeg: "De boot is vol!" Stap niet in de boot, hij is vol! Blijf aan de wal, meneer, u ziet toch dat de boot vol is! Toe nou mensen, kom toch niet in deze volle boot! Ga nou weg mensen, dat loopt nog verkeerd af. Wees nou verstandig mensen!



Uit onze lezerskring krijgen wij weleens de opmerking dat er zo veel ongezellige berichten in de Nieuwsbrief verschijnen en of het niet mogelijk is om de kolommen met wat gezelliger stukjes te vullen. Daar is de redactie echt te allen tijde toe bereid, maar dan moet er wel gezellig nieuws te melden zijn. Onze taalinspecteurs speuren (soms zelfs samen met hun hond) stad en land af op zoek naar vernederlandsing en af en toe hebben ze beet. Zo was een van hen onlangs in de Noord-Hollandse stad Schagen en kijk eens wat hij daar aantrof:



Bar gezellig is gevestigd aan de Nieuwe Laagzijde 71 te Schagen en binnen is het er zeer Nederlandstalig én gezellig.

Estland wijst ons de weg

In Estland weet men wel raad met het ongewenst gebruik van Engels door de overheid. De Nederlands-Baltische vereniging bericht in haar blad "De Baltische Wijzer" dat het volgens de Estse taalinspectie uit moet zijn met het gebruik van Engels in de internetadressen van de regering. Leest u het onderstaande bericht uit het genoemde blad er maar eens op na:

Engels

In Estland zijn klachten over het gebruik van Engelse woorden in e-mailadressen van de overheid door de taalinspectie gegrond verklaard. Er zijn adressen als rescue@rescue.ee en maritime.security@transpordiamet.ee in gebruik. Men kan het gebruik van het Engels niet verbieden maar desnoods wordt de wet aangepast om dit wel te kunnen.

ERR news, 06.06.2022.

Dat is even wat anders dan in Nederland, waar de overheid zo langzamerhand de kampioen verengelsen is geworden en waar de Taalunie haar morele plicht om dat tegen te gaan volledig verzaakt. Wij vragen ons buitendien af of er in het woordenboek van de Estse taal ook zo veel Engelse woorden worden opgenomen als in de Dikke Van Dale. We denken van niet.

Klacht gegrond verklaard

Op één augustus heeft onze verantwoordelijke voor West-Vlaanderen, Frank Masschelein, zich bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) beklaagd over het overtreden van de Bestuursstaalwet in de trein die die dag om 12u15 vertrok vanuit Ieper, met als bestemming Kortrijk. Deze trein zou voor de eindbestemming nog aanhouden te Komen, Wervik en Menen. Tijdens de rit door Ieper (een ééntalige West-Vlaamse gemeente), kondigde de treinbegeleider genoemde drie haltes niet alleen in het Nederlands, maar ook in het Frans aan. Volgens artikel 11, paragraaf 2, tweede lid van de Bestuursstaalwet, mogen de betreffende aankondigingen alleen in de taal van het gebied gedaan worden, zodat de treinbegeleider zich niet aan de wet gehouden had.

De VCT heeft in haar zitting van 14 oktober 2022 de klacht van Frank Masschelein gegrond verklaard en daarmee onze verantwoordelijke in het gelijk gesteld. De VCT deelde nochtans mee dat de treinbegeleider tijdens het gedeelte van de rit door de gemeente Komen-Waasten, nu juist wél de aankondigingen in het Frans en het Nederlands (in die volgorde) moet doen. Dat, omdat Komen-Waasten een Franstalige Henegouwse gemeente is met taalfaciliteiten voor Nederlandstaligen.

Taalverdediging prijst de niet-aflatende pogingen van Frank Masschelein om aan het overtreden van de taalwetten in de treinen van de NMBS een einde te maken!



Reactie van Vrij West-Papoea

In onze vorige Nieuwsbrief (2022-3) heeft u het uitvoerige artikel "De val van ons laatste taalbolwerk in de Oost" over Nederlands-Nieuw-Guinea / West-Papoea kunnen lezen. Van de beheerder van de webstek "West-papua.nl", de heer Chris P. van der Klauw, ontvingen wij een zeer positieve reactie. Hij schreef dat hij het een uitstekend artikel vond en zegde toe dat de gehele Nieuwsbrief geplaatst zou worden op het "prikbord" van de webstek. Dat is inmiddels gebeurd en ze is op te roepen door het vakje "Belevenissen en herinneringen" van het prikbord aan te klikken.

Actie bij HTM tegen: “Next stop”

Taalverdediging bereidt een nieuwe actie voor tegen het Engels in Nederland. Deze keer zullen wij ons richten tegen de verengelsing in de trams en bussen van de Haagse tramwegmaatschappij (HTM). Al sinds vele jaren worden in deze voertuigen de haltes niet alleen in het Nederlands, maar ook in het Engels omgeroepen, te beginnen met de woorden “Next stop”. Degenen die in Den Haag en in de Haagse voorsteden van de diensten van de HTM gebruik maken, komt dat “Next stop” zo langzamerhand de oren uit. We willen die ontevreden een hart onder de riem, of een riem onder het hart steken en zullen hen oproepen onze petitie te onderschrijven. Op deze wijze hopen we ook meer Haagse aanhangers van onze Stichting te werven. We gaan op drukke haltes vlugschriftjes uitdelen, met een beknopte tekst, waarin verwezen wordt naar de uitvoerige uitleg op onze webstek. In de volgende Nieuwsbrief zullen we aan onze abonnees een exemplaar meezenden.

Taalverdedigers die in Den Haag en omstreken wonen, worden van harte uitgenodigd om aan onze uitdeelacties deel te nemen. Actieleider zal Jakob Grit zijn.

“Perimeter”

Van de heer Erik Derover uit Binkom (Vlaams-Brabant) ontvingen we onderstaand bericht:

“Perimeter is een verschrikkelijk storend woord, uit het Frans overgenomen, dat hoe langer hoe meer gebruikt wordt door de Vlaamse politie en de Vlaamse media. Hierbij een briefje dat ik geschreven heb aan de VRT-medewerker de heer Milio met de vraag om hiermee te stoppen:

In het radio 2 nieuws NWS van 26 september om 20:48, schreef u: De politie kwam ter plaatse en stelde een perimeter in. Perimeter (périmètre) is eigenlijk het Franse woord voor omtrek. Bij uitbreiding wordt ‘périmètre’ in het Frans ook gebruikt voor de omtrek van een gebied waarbinnen bijzondere maatregelen van kracht zijn, en voor dat afgebakende gebied zelf. In het Nederlands spreekt men van “een gebied werd afgezet of afgebakend”, of nog “een veiligheidszone werd afgezet (ingesteld)”. (zie ook vrt Taal, <https://vrttaal.net/taaladvies-taalkwestie/perimeter> [1]) Ik zou het op prijs stellen dat u de Nederlandse woorden of omschrijvingen gebruikt.”

Eurovisie Songfestival

De heer Derover stuurde ons ook een afschrift van een bericht dat hij aan de leiding van de VRT zond:

“Volgende lente mag de VRT weer een lied naar het Eurovisiesongfestival sturen. Als overtuigde Europeaan kan ik stellen dat velen trots zijn op de verscheidene culturen en gewoontes, en de verschillende talen in de Europese landen. Is het niet zo, dat ook de

VRT houdt van dit multiculturele Europa? Zou het daarom niet aangewezen zijn, om de multiculturele kant van zo een festival te benadrukken en terug, zoals het ooit is geweest, een Nederlandstalig liedje uit te sturen? Dat een Engelstalig lied meer kans zou maken om te winnen lijkt mij bijkomstig en bovendien een drogreden. Bij een lied, zeker voor een “songfestival” is het de melodie en de muziek die het doet. De meeste “stemgerechtigden”, die vaak het lied voor de eerste keer horen ter gelegenheid van het songfestival, hebben geen of nauwelijks een gedachte waarover het lied gaat, zelfs wanneer dat in het Engels gezongen wordt.”

Reactie ANTB (voorheen ANWB)

Onze taalinspecteur Frits Vinju heeft zich bij de directie van de Algemene Nederlandse Wielrijders Bond (ANWB) beklagd over het onstuurige gebruik van het woord “SALE” in zijn reclame-uitingen, (zie onze Nieuwsbrief 2022-3). De ANWB heeft op deze klacht als volgt gereageerd:

“We zagen in de nieuwsbrief Taalverdediging 2022 nummer 3 het artikel over een klacht die door u zou zijn ingediend bij ons over onze “sale” advertentie. Graag willen wij wel via deze weg inhoudelijk reageren op de klacht over onze “sale” advertentie. Wij zien het woord “sale” als algemeen bekend en geaccepteerd in Nederland. Wist u dat het woord “Sale” zelfs is opgenomen in de Dikke Van Dale? Gezien het feit dat onze winkels uitsluitend in Nederland te vinden zijn en onze doelgroep hoofdzakelijk uit klanten en leden bestaat die Nederlands spreken, communiceren wij in het Nederlands. Het gebruik van Engelse woorden is echter niet uitgesloten. Waardering van de eigen taal betekent namelijk voor ons niet automatisch uitsluiting van de Engelse taal. Daarom zien wij geen bezwaar in het gebruik van het woord “sale” in onze commerciële uitingen.”

Commentaar: Daar hebben we het weer! De ANWB verschuilt zich achter die verschrikkelijke Dikke van Dale. Zo gauw er een Engels woord ons land komt binnenvliegen, wordt dit meteen in dat boek opgenomen. Nederlandse vertalingen van Engelse woorden worden stelselmatig geweerd. De Dikke van Dale kwelt onze taal. Het argument dat “SALE” het Franse woord voor “Vuil” is wordt door de ANWB, als zijnde niet belangrijk, weggewoven. Kortom de ANWB is zijn naam niet meer waardig. Deze instelling kan beter de Algemene Nederlandse Taalvervuilers Bond (ANTB) genoemd worden.



Europees Hof verbiedt UBO-register

De overheid behoort tot de grootste taalvervuilers, zo blijkt keer op keer. Een recente taalvervuiling van de overheid was het zogeheten “UBO-register”. Een register waarin de uiteindelijk belanghebbenden van een organisatie staan ingeschreven. Dit zijn de personen die het uiteindelijk bij zo’n organisatie voor het zeggen hebben. Europese wetgeving dwong landen een register daarover aan te leggen, hetgeen als hulpmiddel moet dienen voor het bestrijden van fraude en het witwassen van criminele geldstromen. Ook Taalverdediging heeft zichzelf moeten inschrijven in dit register.

Nederlandse naam

Het Nederlands is een officiële taal van de Europese Unie en dus bestaat er een Nederlandse naam voor een dergelijk register, de EU noemt dat het “Register van Uiteindelijk Begunstigden”, afgekort RUB. Maar, dat was voor de Nederlandse overheid te puristisch. In de Nederlandse wetgeving werd de Engelse vertaling overgenomen, “Ultimate Beneficial Owner” en dus hebben we nu een “UBO-register” in onze wetgeving. Dit slaat natuurlijk helemaal nergens op, maar in Den Haag stonden de woordvoerders al klaar met allerlei smoezen waarom dit een goed idee zou zijn. Het leek dus een nieuw voldongen feit.

Onverwachte hulp

Maar... er kwam hulp uit onverwachte hoek. Het register was namelijk niet onomstreden, omdat het voor Jan en alleman toegankelijk was. Mensen die ergens eigenaar van zijn, hangen dit soms graag niet aan de grote klok. Het was daarom een tamelijke schending van de persoonlijke levenssfeer van de uiteindelijk begunstigten. Zodoende werden er in verschillende landen rechtszaken gevoerd tegen de invoering van dit register. In Nederland gebeurde dit door een stichting met de taalbarbaarse naam “Privacy First”. Deze stichting heeft tot aan de Hoge Raad tegen de Staat der Nederlanden geprocedeerd over deze wetgeving. De raadsheren stonden evenwel aan de kant van de staat en “Privacy First” kon afdruipe. In Luxemburg liep het anders af. Daar klaagde een vennootschap de Luxemburgse staat aan. De Luxemburgse rechtbank besloot aan het Europees Hof van Justitie te vragen om uit te zoeken wat de verhouding was tussen het staatsbelang inzake fraude en witwasopsporing enerzijds en de persoonlijke levenssfeer van de belanghebbende anderzijds.

Toetsingsrecht

In Nederland bestaat de enigszins bizarre toestand dat de rechter gewone wetten niet aan de grondwet mag toetsen. Daar heeft de rechtspraak een oplossing voor gevonden via het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Ideaal is die constructie

niet. Bij de EU ligt dit anders: Het Europees Hof van Justitie kan EU-regels en nationale wetten toetsen aan het Europees Handvest van Grondrechten, waarin het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer verankerd is.

Oordeel Europees Hof

Het oordeel van de Europese rechter was vernietigend: Het registreren van de uiteindelijk begunstigten is wellicht nuttig voor de opsporing van onwettige zaken, maar dat betekent nog niet dat dit register ook door iedereen ingezien moet kunnen worden. De betreffende wetgeving was kortgezegd buitenproportioneel. Daarom was volgens het Hof de Luxemburgse versie van de wet niet te verenigen met de Europese grondrechten. Alhoewel de zaak formeel alleen over de Luxemburgse variant van de wet ging, was het een tik op de vingers van de Europese regelgever en dus ook op die van de Nederlandse wetgever. Dat gold tevens voor de Nederlandse rechterlijke macht, die er verkeerde opvattingen op na bleek te houden. De Staat der Nederlanden kon dan ook weinig anders dan het “UBO-register” buiten werking stellen.

Nieuwe wet

Hoewel het register in een andere vorm terug zou kunnen komen is hiervoor een nieuwe wet nodig. Daarmee bestaat de mogelijkheid die idiote taalvervuiling terug te draaien en de Nederlandse term RUB in de Nederlandse wetgeving op te nemen. Taalverdediging zal de Nederlandse volksvertegenwoordiging aansporen het register de Nederlandstalige naam te geven.

Zalando

Onze taalinspecteur, Frits Vinju uit Almere (Flevoland) heeft zich bij de webwinkel Zalando beklagd over het gebruik van onnodig Engels in zijn reclame-uitingen. Van ene Ekrem van deze onderneming ontving Frits onderstaande reactie:

“Wij nemen je klacht serieus en zullen deze, voor de verbetering van onze processen en service, doorsturen naar de betreffende afdeling. Alleen door de feedback van onze klanten zijn wij in staat om Zalando Lounge in de toekomst nog klantvriendelijker te maken en je een eenvoudige en gevarieerde shopervaring te bieden. Wij willen je bedanken voor de tijd die je hebt genomen om ons te wijzen op verbeteringsmogelijkheden voor onze webshop.”



Hindoestaans

In India, een land van 1300 miljoen inwoners, worden vele talen gesproken. Het aantal officieel erkende talen bedraagt 22. Het gevolg is dat het Engels van de voormalige kolonisator Engeland een overkoepelende rol heeft gekregen. De taal van de universiteiten bijvoorbeeld is Engels. Wij maken in onderstaand verhaal gebruik van een artikel in de NRC van 6 november 2022 inzake dit onderwerp.

In oktober van dit jaar heeft een commissie van het Indiase parlement aanbevolen om in alle hogeronderwijsinstellingen het Engels stapsgewijs te vervangen door het Hindi, naast het Engels de belangrijkste officiële taal van India. Het Hindi is een gestandaardiseerde vorm van de Hindoestaanse taal, die vooral in het noorden en midden van India wordt gesproken. Voortaan te noemen het Hindoestaans. De minister van binnenlandse zaken, tevens de leider van de Hindoe-nationalistische 'Indiase Volkspartij', (Bharatiya Janata Party) heeft aangekondigd dat het Hindoestaans de voertaal moet worden in alle academische en vaktechnische opleidingen. In de deelstaat MadhyaPradesh ('Centrale Provincie'), eveneens in handen van de Indiase Volkspartij, is vervolgens besloten om aan dit verzoek gehoor te geven en alle geneeskundige opleidingen voortaan in het Hindoestaans te geven met als argument dat opleidingen in de moedertaal beter zijn voor de studenten.

Bezwaren

Er is bezwaar gerezen tegen dit besluit omdat het Hindoestaans niet voor iedereen de moedertaal is. De taal wordt door 44 procent van de bevolking in India gesproken. Er komt ook weerstand uit de hoek van artsen die bang zijn dat de banden met de Engelssprekende wereld verdwijnen en dat daardoor de kwaliteit van de gezondheidszorg zal verminderen. Wat zij voorstellen is aanvullend onderwijs om de studenten meer Engels bij te brengen. Deze houding van de artsen laat zien dat deze beroepsgroep niet in staat is om uit oude patronen te komen en zich zonder nadenken schikt in de Engelstalige dominantie. Het is ook een vreemde reactie. In Nederland worden artsen opgeleid in het Nederlands. Er is niemand die zegt dat deze handelswijze inbreuk maakt op de kwaliteit van de afgeleverde artsen.

Taalverdediging ziet de ontwikkeling in India naar een grotere rol voor het Hindoestaans als belangrijkste volkstaal als een verbetering. Het versterkt de positie van de volkstaal tegenover het Engels. In de delen van India waar de bevolking grote bezwaren heeft tegen het gebruik van het Hindoestaans (het oosten en het zuiden) zouden de daar gesproken talen de rol van het Engels kunnen overnemen. Door gebruik te maken van de steeds beter werkende vertaaltechnieken, zullen de verschillende bevolkingsgroepen zich dan in de toekomst voldoende met elkaar kunnen verstaan, zonder gebruik te hoeven maken van het Engels.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De heer M. van Winsen uit Rotterdam keek op de webstek van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en ergerde zich wild aan de verengelsing die hij daarop tegenkwam. Hij schreef daarom onderstaande brief aan deze rijksdienst:



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

"Ik zat zojuist te struinen op uw website, omdat ik op zoek ben naar tekeningen van een bepaalde Schiedamse tekenaar, toen ik opmerkte dat de onderschriften van de kleine 'thumbnails' van de schilderijen en voorwerpen in het Engels zijn. Waarom is dat? Het is toch de Collectie Nederland die in het Nederlands gesteld moet zijn, omdat dat nu eenmaal de taal van dit land is? Ook is de ene aanduiding '19th century' in het Engels en de andere - in dezelfde gegevensoplossing - weer in het Nederlands... 'Vervaardiger'. Kunnen jullie daar gewoon consequent in zijn? Dus alles in het Nederlands en rechts boven een knop met Engels, waarin je Engelstalige informatie geeft.

In officieel tweetalige gebieden (Brussel, Zuid-Tirol en talloze andere gebieden in de wereld), wordt dat op die manier opgelost. Ik ben in dergelijke tweetalige gebieden nog nooit zo'n taalpuinhoop tegengekomen als op Nederlandse websites. Voor een website van de Nederlandse overheid vind ik dit extra ernstig.

Het getuigt niet echt van cultureel bewustzijn als je meerdere talen zonder enige logica door elkaar smijt, en zeker niet voor de rijksoverheid. Wel kun je klantvriendelijk zijn naar niet-Nederlandstalige bezoekers natuurlijk. Maar dat is dan ook de juiste volgorde, die ook internationaal de norm is.

*Met vriendelijke groet,
M. van Winsen, Rotterdam"*

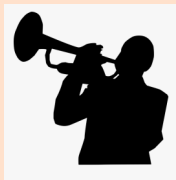


Anoniem
Ruins of Brederode Castle as seen from
the southwest
19th century
Bron: RKD - Nederlands Instituut voor
Kunstgeschiedenis.



Jan Toorop
Nurse Nelly
dated 1894
Bron: RKD - Nederlands Instituut voor
Kunstgeschiedenis.

Taalverdediger van het kwartaal



In deze Nieuwsbrief zetten we onze zeer actieve taalverdedigster mevrouw P.S. Hoekstra-Klein uit Duivendrecht (Noord-Holland) in het zonnetje. Zij heeft het afgelopen kwartaal veel goed werk verricht. Zo deelde zij aan haar medecursisten van de filosofie-opleiding, die zij volgt, onze Nieuwsbrief en ons vlugschrift uit, verspreidde deze ook in haar kennissenkring en in de bibliotheek waar zij wekelijks komt, maakte mevrouw Hoekstra ook reclame voor Taalverdediging. Daarnaast heeft zij zich nog gewend tot de krant Het Parool om de redactie aan te spreken op onnodig Engels in een artikel over de naamgeving van een brug in Amsterdam. Ten slotte kreeg onze stichting ook nog een extra donatie van haar. We danken deze trouwe aanhangster zeer voor haar activiteiten en haar gulle gift. Mevrouw Hoekstra is een voorbeeld voor onze achterban!

“CBDC” = nieuwe aanval op onze taal

Er duiken de laatste tijd weer allerlei Engelse termen in ons taalgebied op. De Nederlandse media nemen niet de moeite om dergelijke Engelse woorden naar het Nederlands te vertalen. Het gevaar is daardoor levensgroot dat ze zich blijvend in onze taal zullen nestelen. Een duidelijk voorbeeld daarvan is de “Central Bank Digital Currency”, afgekort “CBDC”, welke afkorting ook nog eens steevast op zijn Engels wordt uitgesproken: (SieBieDieSie).

Taalverdediging zou dringend willen aanraden niet met deze gekte mee te doen en consequent te kiezen voor de Nederlandse benaming en die is: **Digitale Centrale Bankmunt**, afgekort **DCB**.



Taalverdediging wenst iedereen een gezond, voorspoedig en vóoral Nederlandstalig jaar 2023 toe!

Vertaalwoordjes

Influencer	Opiniemaker (internet)
Met iets dealen	Iets aanpakken, omgaan met iets
Bullet (in opsomming)	Stip
Quiz	Vragenspel
Cancel culture	Afrekengedrag
Clash	Conflict
Confirmation bias	Tunnelvisie, Meeloopgewoonte
By nature or nurture	Door geboorte of door omgeving
Fastfood	Kant en klaar voedsel
Screenshot	Schermopname
Quote	Aanhaling
Cashback	Achterafkorting (in contanten)
Fixen	Oplossen
Gamechanger	Kantelpunt
Cognitieve dissonantie	Het niet willen weten, tegen beter weten in
Must have	Hebbeding,
Proxy oorlog	Oorlog via derden
Native speaker	Moedertaalspreker

Anglicismen (anglicisme = een letterlijke vertaling uit het Engels):

Nagelbijtende film (nail biting),	Spannend, zenuwslopend
Niet om over naar huis te schrijven	Niets bijzonders
Je nek uitsteken	Risico durven nemen
Meer en meer	Steeds meer
Brandnieuw	Gloednieuw
De bus vertrekt in twee minuten	De bus vertrekt over twee minuten

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam
 E-post: info@taalverdediging.nl
 Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>
 Voorzitter: S.P. Smits, secretaris: J.A. Grit,
 penningmeester: D.S.P. Mantione,
 2e penningmeester: M.C. Heitmeier, lid: M.R. Bas,

Bankrekening:
 NL86INGB0007412861

Het begunstigersbedrag met abonnement
 Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar

Stichting Taalverdediging is statutair politiek,
 godsdienstig en maatschappelijk neutraal
 en ontvangt geen overheidssubsidie.

ISSN: 2211-5013